

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . . » 6—
za celo leto.

Naročilna naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h, za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravništvo lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnoznanilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 22. junija 1917.

Št. 25.

Vlada odhaja.

Kar je moralo priti, je prišlo. Clam-Martiničev kabinet je spoznal, da položaju ni kos in je podal cesarju demisijo. Ta kabinet ni bil vreden, da bi živel. Druga nevarnost grozi naši domovini, tej nevarnosti je ime Clam-Martinič, je rekel v zbornici dr. Krek. Gotovi nemški krogi še vedno upajo, da se povrne Clam-Martinič z novim kabinetom, s parlamentarnimi ministri. To kaže le, da še sedaj ne razumejo časa in da so Nemci ostali slabi politiki, kar so bili od nekdanj.

Kdor bo za svetovni razvoj gluh in slep, smo pisali ob otvoritvi parlamenta, preko tega bo šlo kolo časa in ga strlo.

Ne verjamemo, da bi se pokazal na čelu nove vlade zopet mož z imenom Clam-Martinič. To bi bilo usodno in bi pomenilo igrati se z ljudstvom. Oseba Clam-Martiniča po njegovih zadnjih nesrečnih poizkusih izziva. Sicer je pa vseeno, kdo da pride. Jugoslovani lahko najmirnejšim srcem čakamo. Če se bo našel mož, ki bo razumel zahteve Jugoslovanov in Čehov in jih bo znal izpolniti, bo zaslužil častno ime „oče očetnjave“. Če pa bodo prihajali Clam-Martiničovi nasledniki, jih bo zgodovina imenovala ubijalce ali izdajalce domovine.

Narodi so siti praznih besed, kakor so jih slišali od dosedanjih ministrskih predsednikov, ki so svoje nezmožnosti skrivali za lepe besede, ki jim dejanja nikdar niso sledila. Če je aristokracija za vodstvo državnega krmila nezmožna, naj prepusti enkrat ta posel plebejcem, morda bi bili srečnejši in modrejši.

Govor dr. Korošca v državnem zboru.

V kolikor nam dopušča cenzura, objavljamo v sledečem znameniti govor g. poslanca dr. Korošca, ki je privrel takorekoč vsem Jugoslovanom iz srca. V kratkih besedah je naslikal ves resnični položaj na jugu države in želje ter zahteve slovenskega naroda. Njegov slovenski govor je prvi slovenski govor, ki je po novem poslovniku sprejet v državnozborni stenografski zapisnik.

Dr. Korošec je začel govoriti slovensko:

Našim junakom.

Obilo je v tej vojski teklo slovanske krvi. Občudujemo junaštvo in vstrajnost naših bratov junakov, a obžalujemo žrtve. A ti potoki naj niso tekli zastonj. Naše srce nam nareka vročo željo, da ti potoki niso tekli zastonj, temveč da nam vzklije iz njih boljša bodočnost svobode in združenja. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Mi poslanci smo služabniki te misli našega naroda. Nje izvršitev nam je dolžnost. Brez ozira na plemo, govorico in vero smo se združili v enem klubu, da tako pokažemo svetu voljo našega združenega naroda. A ko govorim prvi v imenu naroda, ne zabim klicati i narodu, naj se združi! (Živio in bravo-klici.) Prišle bodo grožnje, za njimi sladke vabe, kakor se je to že zgodilo, da bi nas odvrnile. A ne vdamo se!

Za naše žrtve.

Kralja Darija je vsak dan spominjal suženj, da se spomni svojih sovražnikov. Mi pa se vsak dan spominjamo nešteti bratov trpinov, kateri so zaradi svojega narodnega prepričanja morali po krivici v ječo. Naše sočutje jim ostane. V prvi vrsti pa velja to tovarišu Grafenauerju. Upamo, da se mu vrata ječe odpro, da pride med nas braniti svoj zapuščen koroški narod! (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Nadaljuje nemški:

Za mir.

Prva naša želja je skorajšnji mir. Skupno z našim cesarjem želimo miru, takega miru, ko

bodejo narodi sami odločali svojo bodočnost. Mi ne delamo zaprek miru. Če pa je kaka ovira pri kakem zavezniku, kličemo vladi, da je njena prva dolžnost, da se vpoštevava dobrobit „rei publicae“.

Za varstvo ustave.

Drugo, kar zahtevamo, je, da se varuje ustava. A vlada jo obljublja prelomiti. Nevarno je to. Avstrijstvo ministrskega predsednika je — nemštvo. Vlada, ki avstrijstva ne pozna, naj gre!

Po vseh državah se družijo vse stranke v vladah. Pri nas narobe. Enemu narodu se priznavajo vsi privilegiji, drugim narodom samo — trpljenje.

Nedolžne so preganjali.

Častni možje in žene se bili tepeni, obešeni in streljani. Cele mesece so sedeli, a niso videli sodnika. Skoti, Matanovič, Fries-Skene so še vedno na svojih mestih.

Tisoči naših junakov so prelili svojo kri za cesarja in domovino. Mi jih obžalujemo in vemo, da žrtve niso zastonj.

Proč z nemškim uradništvom!

Mi nismo nikdar klicali „Los von Österreich! Los von Habsburg!“, pač pa kličemo: „Proč od nemške birokracije!“

Najhujša rak-rana je nemška birokracija. Zato proč z nemškim uradništvom! Vladi, ki vzdržuje to nemško birokracijo, ki istoveti nemške koristi z avstrijskimi, ne moremo slediti. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Za enakopravnost vseh narodov.

Koliko naših ljudi je še danes pri vojaki. Zaznamovani so z A. Pokazali smo zvestobe dovolj. Zato pa zahtevamo, da vpoštevava vlada „belange“ vseh narodov. Enakopravnost vseh je naš cilj. Ko smo hoteli splošno enako volilno pravico vpe-ljati, ni hotelo iti, a vendar je šlo. Tako tudi z jeziki. Iz ruske revolucije sklepa naša vlada samo na zrušenje ruske vojaške sile. Ne ve pa, da po Rusiji danes veje duh svobode narodov, vere, bratstva in enakosti.

Vojna je vpoklicala vse narode. V zakopih ni razlike med narodi, pri davkih je ni, v trpljenju umiranja in gladovanja je ni! Enakost veje tu. Zato hočemo enakost tudi v političnem življenju. (Dolgotrajno ploskanje.) Kvečjemu bi mislili, da v zaledju to ne drži. A razlike med katoliki in protestanti ni. Vendar se vsiljuje misel, da je sklenila vlada očitveno zvezo z „aliance israelite“. Tozadevne, če tudi tajne akte naj predloži. (Smeh.)

Kaj bo z našim jugom?

Iz vladnih izjav, iz prestolnega govora čujemo le o nemških belangih, ki naj odgovarjajo državnemu interesu. Toda, gospoda, na jugu ni nobenega vprašanja? Kaj pa z Adrijo? Kdaj bo rešena? Mogoče, ko bo Gross zadnje nemško šulferanjsko šolo ustanovil v Dalmaciji? Ko bo Dobernig ponemčil zadnjega Korošca? In ko postavi Wolf most do Adrije?

Kaj bo z Bosno, Hercegovino, Hrvatsko, Dalmacijo in slovensko zemljo?

Naša izjava vam odgovarja na to. V monarhiji pod avstrijskim žezlom, a svobodni, združeni hočemo biti Jugoslovani! Ali je to izdajstvo?

Mi nočemo tujega jarma!

Ne, edino to je rešitev za Avstrijo in za nas! Nočemo tujega jarma! Hrvatje, ki imajo v kraljevini to edino samoodločevalno pravico, da smejo sklepati o pasjem davku, nočejo Čuvajev. V Bosni in Hercegovini nočejo tujstva. Dalmacija, ki se bori, mre in gladuje pod tujci za domovino. In uboga Istra, ki umira gladu pod vladno tujcev! Celi otoki so že izumrli!

Edini in združeni!

Zedinjeni in svobodni hočemo biti!

In ali se še osmelite imenovati naše strem-ljenje izdajstvo? Ne in ne! Če pa ga hočete ime-novati, vam pa povem, da imate premalo vešal, da bi ugonobili nas in našo misel. Edini in zdru-ženi smo med seboj, edini smo s svojim narodom! (Dolgotrajno odobravanje in ploskanje.) Tovarišem Čehom in Poljakom smo ponudili roko za združeno delo. Rečem vam, ostanite nam zvesti, kakor se bomo i mi zvesto borili za vaše zahteve! (Burno odobravanje pri Jugoslovanih, Čehih in Poljaki. Govorniku čestitajo.)

Državni zbor.

Program grofa Clam-Martiniča so opozicio-nalni poslanci razcefrali, da na njem ni ostal takorekoč niti en odstavek nedotaknjen. Govori opozicije so bili ostri, pa pravični in resnični. Že prvi govornik, ki je nastopil za grofom Clam-Martiničom, je z navedbo dejstev posvetil v prave razmere, ki sta jih zakrivila prejšnja in sedanja vlada.

Njegov govor kakor govor posl. dr. Korošca je cenzura pristigla.

Prvi govornik Čehov, dr. Stransky, je govoril najprej češko. Nadaljeval je nemško, spominjajoč se dr. Kramača in tovarišev, ki se nahajajo danes namesto v zbornici s pečati vele-izdajstva v raznih zaporih, ker jih ni sodilo po-stavno sodišče, ampak le navidezno sodišče, ki ga je postavila absolutistična vlada. Z bridkostjo v srcu so prestopili Čehi vrata parlamenta. Vo-jaška sodišča in politične oblasti so se vrgle na-mesto na sovražnika na nedolžne žrtve, med temi na ženske in mlade ljudi. Če bi sledili Nemcem kot takrat za časa „los von Rom“-gibanja, bi morali kričati tudi danes, kakor so kričali takrat Nemci, ki so si mislili pod besedo „los von Rom“ proč od Avstrije. Ta parlament ni postaven par-lament, ker ni v njem zaprtih in umrlih poslancev.

Dobernig, glavni govornik Nemcev, je govoril, kakor je govoril že pred 20 leti: Nemci so opora Avstrije. Pozdravlja izjavo Clam-Marti-nica, pozdravlja zvezo z Nemčijo.

Za njim je govoril krščanski socialc Hauser, ki je polemiziral z govoroma češkega in sloven-skega govornika.

Rusin Romančuk je izjavil, da zahtevajo Ukrajinci združenje vzhodne Galicije z ukrajinskim severovzhodom Bukovine v posebno provinco z lastno upravo.

Predlogi in interpelacije.

Predloge sta vložila poslanca Roškar in Pišek glede oprostite in dopustov samostojnih poljedelcev in rokodelcev. Interpelacije sta vložila posl. Jarc in Roškar glede časopisnih poročil glede cen za vino in posl. Jarc glede večjih rekvizicij klavne živine za armado v tostranski državni polovici.

Ekspozé finančnega ministra.

V seji 14. t. m. je prvi govoril finančni mi-nister dr. Spitzmüller. Zagotovil je, da so se vsi napadi na državo ponesrečili in smo tudi v gospodarskem oziru vzdržali veliko bolje, kakor so bili najboljši patriotje pričakovali. Zdaj gre za to, da dobimo nove dohodke. Zato bo treba davčne uredbe postaviti na novo podlago, pre-prečiti pa je treba nove izdatke. Za oskrbo be-guncem se je izdalo okroglo 600 milijonov, za preskrbo živil ubožnim slojem 300 milijonov, pod-pore so znašale do konca aprila 1917 tri in pol milijarde kron in bodo letos znašale še 21 mi-lijardo. Za uradnike in sluga, vojaške osebe in njih svojce, za ranjence in penzioniste se je izdalo 400 milijonov, torej več kakor 25 odstotkov vseh državnih dohodkov. Zdaj smo že pri 34. mi-lijardi vojnih dolgov. Glede davka na premoženje minister še ni mogel nič gotovega povedati. Za jesen je napovedal nov finančni načrt.

Češki poslanec Stříbrny je razpravljal o postopanju z vojnimi ujetniki in interniranci v Talerhofu pri Gradcu.

Za nemškimi posl. Pacherjem je govoril poslanec dr. Laginja. V svojem govoru se je pritoževal proti preganjanju Jugoslovancev, opisal gospodarsko stanje v južnih deželah. Trpljenje Jugoslovancev je veliko večje kakor drugih v državi. Prošnje in pritožbe stoletij so neuslišane. Pritisk birokracije je vedno hujši. „Razumete sedaj naš krik? Naša dolžnost je, da zahtevamo lastno državo, kjer si bomo svoje dohodke in izdatke določali sami v soglasju s presvitlim vladarjem, kjer nas ne bodo tlačili ne Nemci ne Madjari.“ (Živahno odobravanje.)

Ni samo pravica poslancev omenjati prestolni govor in ga kritizirati, ampak tudi dolžnost. Odgovornosti ne nosi vladar, ampak vlada. Vladar si pridržuje prisego na ustavo do konca vojne. Po naši ustavi gre itak vladarju ustavna pravica, napovedati vojno, sklepati mir in pogodbe z drugimi državami. Zato si ni treba prisega pridrževati.

Nemci zahtevajo posebne ureditve za malenkostno nemško ozemlje na Češkem. Pozabijo pa, oziroma hočejo pozabiti, v kakšnem suženjskem razmerju se nahajajo posebno štajerski in koroški Slovenci. Ako zahtevamo, da s kraljevino Hrvatsko združijo geografično tja spadajoče zemlje, ni nobene nevarnosti za Nemce. Z nekaj mesteci in kočevskim otokom bi se kot miren narod sporazumeli. Isto velja za kraje, zasedene od Italijanov.

Da bi pa zavoljo par mest milijoni ljudstva pod tremi državnimi oblikami in z deželami morali živeti, ne moremo prenašati!

Naša zahteva je stara! Že l. 1907 je isto predlagal Le princ Lichtenstein je vrgel besedo „trijalizem“. Nihče ni ugovarjal. Dne 30. maja pa so se tudi krščanski socialci po svojem zastopniku izjavili proti nam. Kje so krščanske stranke? Si bomo zapomnili.

Kot zastopniki kmetskega ljudstva ne bomo nikdar odnehali, dokler ne dobimo narodne avtonomije, koje ozemlje se bo krilo z vsem rodov enega jezika. Narodi so v bojih pokazali, da so združeni in da hočejo skupaj ostati. Ali mislite, da se Hrvatje in Slovenci bijejo za nemško Avstrijo? Nikakor ne! Hrabro ljudstvo se zaveda, da so se njegovi pradedi l. 1527. svobodno zvezali s Habsburžani. Ti pa so jim obljubili, da bodo varovali in združili naše ozemlje. Kaj pa pomeni Slovenska marka? Dele nekdanjega hrvatskega kraljestva. Zgodovinsko pravo govori za nas. In Bog, ki je dal rasti železo, ni hotel sužnjev! (Dolgotrajno odobravanje.)

Češki posl. Viškovsky je izjavil, da se ves češki narod drži zahtev, ki so jih češki poslanci napovedali.

Nemški poslanec Hartl je rekel, da Nemci ne bodo več trpeli takih govorov, kakor sta bila govora dr. Korošca in dr. Stranskega.

Posl. Ravnihar je izvajal, da bo zgodovina šla preko Clam-Martincov program na dnevni red. V času, ko pokajo sami temelji sveta, se moramo avstrijski Slovani boriti še za svojo enakopravnost! Velika doba je našla male ljudi, to ne velja le za naše Nemce, temveč tudi za vlado, v kateri ni državnika, ki bi izgovorila pravo veliko rešilno besedo. Narobe! Prišel je državnik, ki je kot največjo pridobitev države v tej vojni postavil v svoj program nemški državni jezik. Prav jasno in točno pravimo: mi odklanjamo vsak podoban poizkus; smatramo ga kot napad na načelo enakopravnosti, kot očitno sovražnost, katere posledice bi bile nedogledne, ne le v zaledju, temveč v samih strelskih jarkih in še čez nje. Mož, ki bi nam v sedanjih časih hotel vsiliti ta jarem, bi se pregrešil proti vojni sili države. (Burno odobravanje pri Slovanih.) Enotnost države se ne da doseči s tem, da se proglasi jezik manjšine za državni jezik. Taka enotnost bi bila velika laž pred svetom. Le medsebojno spoštovanje, le svoboda in ravnopravnost morajo napraviti zvezo narodov, ki naj tvorijo državo.

Govornik omenja zapostavljanje slovenskih in hrvatskih uradnikov, namesto katerih se nam povsod vriva nemška birokracija, zlasti na vodilnih mestih. Tako so vsi predsedniki in podpredsedniki deželnih in okrožnih sodišč Nemci, sodni gremiji v Celovcu, Celju, Mariboru, Gradcu po pretežni večini nemški. Odkar je Avstrija konstitucionalna država, nismo imeli Jugoslovani niti enega zastopnika v kronskega svetu.

V vojni pa si je naš jugoslovanski narod stekel po krivdi nemške birokracije mučeniški venec. (Čujte! čujte!) Na sto in sto naših ljudi je bilo interniranih, konfiniranih, naše uradnike so spravili v tuje kraje. Zadostoval je le migljaj nemškega Volksrata, denunciacija špiceljna, pomagal ni noben protest, nobena pritožba, nobeno pojasnilo. Na tisoče ljudi so izpostavili največji bedi in do danes na stotine in stotine teh ne-

srečnežev sploh ne ve, zakaj jih preganjajo. Drugi so prišli iz taborišč k vojakom, kjer so jim vžgali, kakor svoj čas kaznjencem, sramotni madež „p. u.“ ali „p. v.“ ki je povod za najhujše trpljenje. Profesorjem, odvornikom, uradnikom, sodnikom je zaprta oficirska šola in pridružujejo jih delavskim oddelkom. To so kričeče razmere; posl. Dobernig pa se upa še trditi, da mi Jugoslovani nismo zatirani, da nismo narod 2., da 3. in 4. vrste.

Prestolni govor obljublja narodom svobodo in enakopravnost. Za to se borimo z avstrijskimi vladami, in ta načela so zmagala v vojni. Da smo polnovreden narod, to so dokazali naši vojaki na bojiščih, to smo s potoki krvi sankcionirali v knjigi zgodovine. (Burno odobravanje pri Jugoslovanih, Čehih in Poljaki.)

Krščanskosocialec Neunteufel je govoril, kakor smo bili vajeni nemških govorov v mirnih časih, če so zabavljali zoper Slovence. Njegov govor je bil povod za žalostne prizore. Ko je Neunteufel opravičeval postopanje proti prebivalstvu v Galiciji, je nemški radikalec Heine zaklical: „Še premalo jih je bilo obešenih.“ To je slovanske poslance skrajno ogorčilo. Poslanci so mu klicali besedo „šuft“ in druge psovke. Poljaki, Čehi in Jugoslovani so burno zahtevali, da pokliče predsednik posl. Heineja k redu, in od Nemcev, da ga spravijo ven. Predsednik je zahtevali ugodi, in posl. Stölzel je končno proglasil, da nemški Nationalverband obžaluje obnašanje svojega člana Heineja. Heine je zapustil zbornico. Značilno je, da je posl. Heine bil desna roka ministra Forsterja.

Posl. dr. Tresić-Pavičić je pojasnil, da je bil dve leti v preiskovalnem zaporu in da so z izrecno privolitvijo takratnega pravosodnega ministra Hohenburgerja njegove državnozbornske in deželnozbornske govore porabili za dokaze za njegovo, kakor se je obtožitelj izrazil, veleizdajniško mišljenje. Danes ni jamstva, da ne bi ga njegovi politični govori zopet spravili na zatožno klop. Zato ne bo popisoval razmer v jugoslovanskih deželah, proti katerim so včeraj popisane razmere v Thalerhofu le blede slika, ampak se pri tej razpravi odpove besedi.

Med govorom posl. Wolfa so slovanski poslanci zapustili zbornico, ker je opravičeval poslanca Heineja.

Posl. Daszynski je ostro govoril proti gališkim razmeram. Govorila sta še poslanca Mataja, Reitzes in poslanec Hruban o opozicionalnem stališču katoliških Čehov do vlade. Poslanec Glombinski je zahteval ustanovitev kraljevine Poljske, obstoječe iz vseh dežel, kjer prebivajo Poljaki. Bugatto je ugovarjal, da bi pripadla tudi italijanska ozemlja jugoslovanskemu državnemu telesu; socialni demokrat dr. Renner je govoril o narodni avtonomiji v Avstriji.

Poslanska zbornica je v sobotni seji odkazala proračunski provizorij pristojnemu odseku. Poslanec Jerzabek je grajal, da je dobila Ogrska nekako premoč nad našo državno polovico.

Posl. Biankini se je bavil z gospodarskimi razmerami v Dalmaciji in povdarjal: V sedanjem težavnem času, ko bi se morali vsi narodi med seboj bratski podpirati, je ravno največji narod poizkusil, spraviti druge narode pod svojo nadoblast. Če je postala Avstrija tekom stoletij velika in močna, je to v prvi vrsti zasluga Slovanov. Velike vojne in zmage v preteklosti so bile izvojevane brez nemškega državnega jezika in brez nemške ali madjarske nadvlade. Vladni program ni avstrijski, nego mora razdreti Avstrijo. Habsburško-slovanska zveza se je vedno izborna izkazala, rešila je evropsko civilizacijo in tudi Dunaj. Če bi bili danes na ministrskih klopeh resnični državniki, bi bil mir v tej zbornici.

Posl. Petrušević je razpravljal o političnem preganjanju Ukrajincev. Med ukrajinskimi interniranci v Thalerhofu sta danes po treh letih le dva obsojena, 200 jih je v preiskavi, 20.000 pa jih je bilo spoznanih za nedolžne in so bili izpuščeni.

Dr. Krek.

Iz duhovitega govora dr. Kreka prinašamo najvažnejše.

V krvavem, resnem času ljudskega umiranja se je zbral parlament, v času, ko vlada na svetu slepo sovraštvo. V tem velikem času smo slišali tri vrste govorov: eni so nam pripovedovali slepo sovraštvo. Sem spadajo gospodje Marckhl, Pacher, Wolf. O teh govorih je najbolje molčati. Drugi govori so bile obtožbe proti nesrečni dobi krivice in preganjanja, ki je prišla nad nas, tretji so bili govori pozitivnega dela za odpravo sovraštva, za zgradbo domovine. S hvaležnostjo konstantiram, da so se v tem smislu oglasili poleg Slovanov tudi Nemci.

Parlament je pokazal voljo, ozdraviti sebe in državo. Če parlament pogosto ni bil delazmožen, so krivi temu organi, ki nočejo ustave izpolniti.

Ministrski predsednik je rekel, da je njegov program Avstrija. Temu mora govornik dostaviti: „v kolikor to dopuščajo »Belangi« Nemcev in Madjarov.“ Jugoslovani ne poznajo te pogojne Avstrije in zato ne sledé njegovi zastavi. Ministrski predsednik govori o stalnih temeljih te države. Ti so predvsem dinastija. Zločin je, majati na tem in ta zločin stori vlada, ki nima večine, če se skriva za krono. Drugi temelj je birokracija. Če ne bomo te omajali, je konec države in dinastije.

Program ministrskega predsednika obsega te-le točke: 1. Nemški državni jezik. 2. Plačujte davke. 3. Napravite nagodbo z Ogrsko, pa ne vprašajte, kakšna je. Skrb za celoto pomeni ministrskemu predsedniku to, da izpolni, kar je obljubil poslancu Wolfu.

Oddal je dve vizitki; prva je bila sunek v rebra splošni volilni pravici. V tem je spoznati duševno sorodstvo ministrskega predsednika in njegove vlade z gosposko zbornico. Sem v zbornico prihaja kot šef vlade, ki že sama ob sebi izziva nenemce. Prihaja kot zastopnik samega sebe. To zastopanje samega sebe je oškodovalo parlament in je v direktnem nasprotju z vsakim demokratičnim ljudskim sastopom. Ministrski predsednik ne sodi na svoje mesto, naj gre tja, kjer najde sebi enake samozastopnike.

Drugo vizitnico je oddal proti našim državnopravnim izjavam na Ogrskem. Ministrski predsednik bi bil moral konstatirati, da se v državnopravnih izjavah ne govori več o zgodovinskih, marveč o narodnih pravicah, vedeti bi bil moral, da zveni iz vseh teh izjav pripoznanje k državi in dinastiji. Gorje državniku, ki nima poguma, pripoznati upravičene zahteve posameznih narodov in priseči, da bo zanje delal!

Ministrski predsednik se niti z besedo ni dotaknil važnosti izjave Jugoslovancev. Na jugu potrebujemo zaščito države ob Adriji, potrebujemo za jadransko politiko, za balkansko politiko privlačno točko v naši državi, kar pa je nemogoče, če se ne izpolnijo zahteve Jugoslovancev.

Dve ideji ne boste nikdar izumrli. Da so Slovenci, Srbi in Hrvatje en narod in da spadajo državno skupaj ter morajo državno priti skupaj. (Odobravanje pri Jugoslovanih.) Če se te ideje v tej državi ne bodo izpolnile, bo njihova izpolnitev prišla kljub nam in kljub vsemu, in posledice, ki lahko nastopijo vsled tega, so nevarne za življenje države, za Evropo in njen mir. Na jugovzhodu Evrope mora priti do reda in miru. Demokratizacija javnega življenja — pričenši pri gosposki zbornici — je predpogoj za uresničenje teh izgledov.

S kako hinavščino so nastopale vlade. Če bi bil sprejet rudarski zakon, bi ne bilo pomanjkanja premoga in kalija. Če bi se bilo sklenilo socialno zavarovanje — zgodilo se je to v odseku, vlada pa tega ni resno vpoštevala — bi sedaj ne čakalo toliko vprašanj o preskrbi invalidov.

Največja nesreča Avstrije od obstoja ustave je mož, kakor grof Stürgkh; druga nevarnost grozi naši domovini, tej nevarnosti je ime Clam-Martinc. Ali ima parlament moč, obvarovati našo domovino te nevarnosti? (Živahno odobravanje in ploskanje pri Jugoslovanih.)

Kako je z vojsko.

Na visoki planoti Sedmero občin (Sette Comuni) in v dolini Sugane med Asiagom in reko Brento se od 18. junija zjutraj bije nova artiljerijska bitka. Ob Soči je še vedno mir. Živahno so se 15. t. m. začeli gibati sovražniki na prelazu Plöcken. Ali z uspehom ali neuspehom, se ne poroča.

V rombonskem odseku so vrgli oddelki bosensko-hercegovinskega pp. št. 4 sovražnika iz nekega opirališča. Držali so se v osvojeni postojanki, čeravno jo je sovražnik večkrat napadel.

V vzhodni Galiciji še ni prišlo do večjih bojev; strelja samo artiljerija. V odseku Vale-Putna smo 18. t. m. odbili en ruski sunek. Sicer ni na tem bojišču ničesar posebnega.

Na francoskem bojišču trenutno ni velikih bojev. Le artiljerija deluje precej silno, sicer se pa vršijo več ali manj le praske, boji za kak jarek ali poizvedovalni boji.

Če bodo Rusi za veliko ofenzivo nezmožni, potem bodo najbrž tudi na francoski fronti počakali, da se zamotane razmere na Ruskem razjasnijo ali pa da dobijo pomoč iz Amerike. Prve čete so došle v London, ki naj pripravijo vse potrebno za dohod pozneje odposlanih ameriških čet.

Med ruskim vojaškim in delavskim svetom ter med njihovimi zavezniki vlada ostro nesoglasje, ker je vojaški in delavski svet ostal zvest svojemu načelu: Mir se mora skleniti brez vsakih aneksij in vsake odškodnine! Protivi se razlagi francoske in — ruske vlade, da mora tisti, ki je

Zabranite škodo

ki jo v vsakem gospodarstvu provzročajo mrčes. Često se še ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka v omara, živina v hlevu, jedila v kuhinjski shrambi so izpostavljene napadom škodljivca mrčesa, kot listnih uši, pršice, moljev, ščurkov, uši, bolh in stenic. Bolhe, stenice in muhe prenašajo bolezenske krali, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po poročilih tisočev, ki so ga že uporabljali, nenavadno hitro in varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalogo vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Predvojnne cene: 5 velikih puščic stane na vse kraje 7 K 50 h, 1 puščica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, 1 K 50 h. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

S seboj vzeti

je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znamko „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hrani v leseni puščici. Poljski delavci, hrabolarci itd. ga uporabljajo za ohlajitev pri prehudi vročini, za preprečitev solnčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. V sled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brani žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska). Da se prihranijo poštninski troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmannove kapljice; tucat stane samo 4 K 30 h.

Hranite se bolje

in pozdravite ter poživite svoje otroke in svoje slabotne svoje s tečno hrano. Za zdravega, krepkega človeka je tudi suh kruh redilna hrana, iz katere more črpati moč in veselje do življenja. Majhni otroci, slabokrvne, bledolične osebe, doječe matere, slabotne, bolne in bolehe, starejše osebe in take, ki so prestale kako bolezen ali napore, otroci z bezgavkami ali kadar dobivajo zobe, otročnice in druge slabotne osebe pa ne morejo uživati navadnih jedil, ker so večinoma preslabi za prebavljanje. Take osebe potrebujejo posebno lahko prebavljivo in obenem jako redilno hrano, in ta je Fellerjevo pravo Dorševo ribje olje. To nima slabega okusa in ne duha, zato je jako prijetno za uživanje. Tudi otroci ga pijejo radi. Dorševo ribje olje priporočajo mnogi profesorji in zdravniki. Edino pravi od lekarne E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 67 (Hrvatska).

kriv kakega pustošenja, to povrniti, ker to ni smatrati za odškodnino; Francozje pravijo, da pridobitev Alzacije in Lotarinske ne pomeni aneksije, ampak le dolžno povrnitev. Tudi v tem Rusi ne soglašajo. Kakor je videti, obvladuje rusko ljudstvo duh, ki veje iz spisov ruskega velikega pisatelja Leva Tolstega. Mir in ljubezen med človeštvom, to je ruski ideal, naj pa potem trpi država ali ne, to je vseeno.

Zdi se tudi, da duma ne soglaša z vojaškim in delavskim svetom, ampak podpira sedanjo rusko vlado. Kakor poroča Reuterjev urad iz Petrograda, je duma v tajni seji napravila sklep, ki označuje poseben mir ali še daljšo nedelavnost na fronti kot izdajstvo nasproti zaveznikom, ter je zahtevala takojšnjo ofenzivo kot za varnost in ohranitev pridobljenih svoboščin potrebno. Francoski minister Thomas, ki je na Ruskem, se je izrazil, da veruje na možnost nove ruske ofenzive in da nemška propaganda na Ruskem zasluži vso pozornost.

Dnevne vesti.

Odlkovanje. Duhovniški zaslužni križec II. razreda na belo-rdečem traku je podeljen vojnemu kuratu v rezervi vlč. g. Rudolfu Potočniku v rezervni bolnišnici v Beljaku. — Z velikim križcem Leopoldovega reda z vojnim okrasom in meči je odlikovan general konjenice Rudolf vitez pl. Brudermann; in z redom železne krone III. razreda z vojnim okrasom in meči major Edvard Borufka 17. pešpolka.

Cesarjeva darila. Cesar je iz lastnega premoženja podaril prevžitarju Jožefu Gopoldu iz št. pavelskega okraja kot očetu osmerih, v vojno službo vpoklicanih sinov, in posestniku Francu Koleniku v Šmarjeti, v libuški občini, kot očetu sedmerih, v vojno službo vpoklicanih sinov, vsakemu po 500 K in srebrno uro s cesarjevimi začeticami; nadalje kočarici Barbari Placer v Modrinjivasi kot materi sedmerih, v vojno službo vpoklicanih sinov, srebrno Marijino svetinjo, okrašeno s cesarjevimi začeticami, ter cerkveniku Janezu Steinerju na Beli peči ob Dravi kot očetu sedmerih, v vojno službo vpoklicanih sinov, 500 K in v spomin s cesarjevimi začeticami okrašeno razpelo. Te darove in spominke izročé okrajni glavarji obdarovanim na slovesen način.

Uradovanje pri celovškem okrajnem glavarstvu. Stranke se opozarjajo, da se bo začel s 1. julijem 1917 za čas vojne za stranke uradovale vsak pondeljek, četrtek in soboto. Druge

dni se bo s strankami obravnavalo le v zelo nujnih zadevah, potem v zadevah potnih legitimacij in identitetnih listkov.

Zakaj se nastavlja? Vlada obvešča: V Celovcu je prišlo v navado, da se ljudje po dve uri prej nastavljajo, kakor je določeno za oddajo kruha in mesa. Opozarja se, da je to nepotrebo, ker je za vsakega zagotovljen nanj spadajoči delež. Nastavljanje je torej nepotrebno in jemlje le čas.

Zagonetni umor v Celovcu. Umor Berte Fratt je v toliko pojasnjen, da je bil aretiran neki Majoran, bivši uslužbenec v bukvarni „Carinthia“, še mlad fant, ki je umor priznal.

Umrla je v Celovcu ga. M. Vraničar, so-proga g. trgovca M. Vraničarja. N. p. v m.

Pozdrav z bojišča. V strelnem jarku 12./6. 1917. Danes se nam nudi zopet prilika, da vam napišem par vrstic. Sedaj je tudi že nas zapustila zima in dobili smo ljubo vigrud. Vse je oživele tudi tukaj v tem gorovju in se veseli lepega poletja, ki tukaj samo par mesecev traja, a srca in misli naše so pa vtoplejene nehote v ljubi domači kraj in v Vašo sredino, po čemer že zelo hrepenimo. Krasne dneve imamo. Pa tudi polentariji se zbuja v svojih luknjah in nas neprenehoma obsipavajo s svinčenkami, za katere se pa mi malo zmenimo. Če pa postanejo preveč razposajeni, jim pa pošljemo par granat, potem so pa zopet zadovoljni par dni, da se ne upajo ganiti. Danes na lepo nedeljo smo imeli tudi mi to srečo, da smo imeli sv. mašo, kar tu v strelnem jarku, katere se nas je lepo število udeležilo, kolikor pač dopušča naša služba. Spominjali smo se zlatih časov, ki so bili na današnjo nedeljo, ko smo še bili doma in smo streljali z možnarji pri „pranganju“, a danes tukaj pri sv. maši pa je streljal sovražnik kakor zbesnel, a ne Bogu v čast, ampak na nas, kot bi bil nam nevoščljiv, da bi mi združili svoje molitve in prošnje v tem skalovju in jih poslali z mašnikom vred nebeškemu Očetu. Dal ljubi Bog skoro konec te vojske, nam pa srečno vrnitev, da bi še enkrat mogli obhajati zlate čase v Vaši sredini. Mnogo srčnih pozdravov pošiljamo vsem čitateljem „Mira“. Pozdravljamo tudi vsa slovenska dekleta, posebno podjunska. Miha Kačnik in Miha Toplič iz Škocijana, Urban Sadjak iz Rinkol, Müller Jakob in Franc Grabner iz Črne, Jožef Pignet iz Št. Lenarta pri Sedmih studencih.

V bolnici dne 14. junija 1917. Dragi mi „Mir!“ Oglasil sem se enkrat po dolgem molčanju. Sedaj se nahajam v epidemijski bolnišnici in se počutim že nekaj bolje. Bolan sem že od dne 2. t. m. Obolel sem pri 10. italijanski ofenzivi na želodcu. Vi, ki ste doma, prosite in molite Boga, da bi kmalu odvrnil od nas šibo vojske. Srčne pozdrave, Tebi dragi moj list „Mir“, Ti pošilja Tvoj zvesti čitatelj Davorin K.

12./6. 1917. Imel sem dopust; morate si misliti, dragi bralci, da sem ga nastopil z veseljem, misleč, da se mi zopet za kratek čas počijejo ušesa, katera morajo dan na dan poslušati vojaško godbo. Ali komaj sem dovršil polovico svojega dopusta pri dragih domačih, že me je zadela nesreča, katere pa vam, dragi bralci, ne bom opisoval. Zelo hitro mi je tekkel čas, in prišel je zopet dan, ko je bilo treba zopet zapustiti svoje drage in se podati, kamor me kliče vojaška dolžnost. Ostanite zdravi, morebiti se zopet kmalu vidimo.

Fr. Kravagna.

Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici, pozivlja opetovano vse begunce istega, da mu čim preje sporoče kolikor mogoče natančno z opustitvijo vsakega pretiravanja naslednje: a) Ime, priimek in domače ime begunca; b) kraj in hišno številko svojega bivališča ob mirnem času; c) število družinskih udov brez poslov; d) 1. število hlapcev, 2. dekel, 3. poslopj, 4. gospodarskih poslopj za živino, 5. za pridelke, 6. število volov, 7. krav, 8. junic in junčkov, 9. konj, 10. prašičev, 11. ovac, 12. koz, 13. kuretine, 14. voz težkih, 15. voz lahkih, 16. samokolnic, 17. strojev, 18. oral, 19. ročnega orodja. Prijavi naj se ne hišne opravne, ne perila in drugega, nego samo pod točko 1. do 19. navedene predmete. Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici, 12. junija 1917.

Vrba ob jezeru. Podružnici Rdečega križa na Vrbi je bil izročen od Marijine družbe v Št. Jakobu v Rožu dobiček od glediške predstave v znesku 100 K za revne vdove in sirote koroške. Velikodušni dar se je odposlal v določeni vamen.

Djekše. (Padel) je 24. majnika 1917 na laškem bojišču Anton Kasl, oženjen mizarški mojster na Djekšah, sin spoštovane Šoštarjeve rodbine. Bil je res blagega značaja, izvrsten delavec in dober krščanski mož. S posebnim veseljem je kot mizar delal za dješko cerkev. V svojem zadnjem sporočilu še zdrav piše ženi v zaupanju v pomoč božjo ter naroča, da naj se opravi sv. maša na njegov namen. Blagi Tone je rešen trpljenja in se veseli večnega miru v ne-

besih. To naj tolaži žalnočo ženo in stariše ter nas vse, ki se ne moremo ubraniti solz zaradi te bridke izgube.

Šmarjeta pri Velikovecu. (Pismo iz laškega ujetništva.) 16. 4. 1917. Pristrčno Vas pozdravljam in tudi vse domače. Zahvaljujem se za karto. Kar so mi prvič poslali denarja, sem dobil, kar drugič, do danes še ne, upam tudi to gotovo dobiti. Zdaj sem prestavljen od prvega kraja (otok Asinara) na drugi otok (Sardinija) in delam pri nekem gospodarju. Imam upanje, da mi bo zboljšano, ker delam vsak dan. Teh šest mesecev ujetništva, ki so minuli, ne pozabim nikdar. Bili so trdi kot skalnati otok, na katerem sem bil. Kraj, kjer sem zdaj, je prijazen, so silne planine. Upam in delam, delam in upam. Človek ne more drugače kot upati, ker pri tem delu imeti še vojsko s trebuhom (!) bi bilo preveč. Bo že boljši; o predraga domovina, na katero zmeraj mislimo in jo želimo doseči! Ko pridemo nazaj, bomo klicali: Prišli smo v Avstrijo! Prišli smo v raj. — Na Veliko noč smo bili tudi v cerkvi v vasi, ki leži od nas eno uro hoje, pri sv. maši. Danes te sreče nismo dosegli. — Danes smo slišali tudi prvokrat letos kukavico. Kukala je — sem mislil, kot v Brankovci nad Šmarjeto. Narava nam zbuja sladke občutke in vliva v naša srca ljubezen do drage domovine. Domovina mili kraj! „Kjer niso tako skalnate gore“, cerkve bele kjer stoje! Še vendar niso cerkve, kakor bi je zapustili kristjani pred kakimi desetimi leti, in bi zdaj hodil še sam mašnik v cerkev opravljat sv. daritve. (Ta stavek nam posveti v cerkveno versko življenje na Laškem. Velika noč! Op. prepisovalca.) Še še vendar da spoznati (namreč v Avstriji, op. prep.) visoki praznik od navadnega delavnika, in tudi otroci so v obnašanju pri sv. maši drugačni kot na paši. — Še enkrat Vas pristrčno pozdravim in tudi vse domače, in ponavljam: Sladka domovina!

Maks Linhard.

Koroški gospodar.

Seno in slama pod zaporo. V sporazumu z udeleženi ministri je urad za ljudsko prehrano odredil, da je vse seno in slama letnika 1917 z dne 15. junija pod zaporo. Politične deželne oblasti smejo brez ozira na zaporo določiti, koliko smejo producenti (pridelovatelji) porabiti za lastno potrebnost. Pod gotovimi varnostnimi pogoji je samostojen promet v kraju pridelovanja samem dovoljen. Zaloge iz prejšnjih košenj niso pod zaporo, torej ne seno in slama iz leta 1916. Za te obstoji še ministrska odredba z dne 10. jan. 1916, drž. zak. št. 12, da imajo oblasti pravico do rekvizicij, da je določena najvišja cena in da je za razpošiljanje treba prevoznega dovoljenja. Torej ima politična oblast še zanprej pravico, da sme za civilno potrebnost stare zaloge rekvirirati. Gospodarstvo s senom in slamo iz l. 1917 je izročeno centrali za krmila in deželni uradom za krmila, pri katerih se ustanovijo oddelki za seno in slamo. Imenovana centrala mora dognati, koliko potrebuje vojaščina in civilno prebivalstvo ter državni konjerejski zavodi, po navodilih urada za ljudsko prehrano razdeljevati na dežele in izravnati potrebno količino in odvišno seno in slamo posameznih dežel. Za Koroško ima že od začetka vojske to oblast deželna zveza poljedelskih zadrug (deželni dvorec, prehod). Da bo mogoče dognati, koliko se v katerem kraju doma potrebuje sena in slame, se morajo k sodelovanju pritegniti kmetijske korporacije, torej tudi živinorejske zadruge, ki naj same skrbé, da jih ne bodo prezrli, kar se na slovenski strani tako lahko, da, redno dogaja. Urad za ljudsko prehrano je zato ukazal, da se naj kot komisio-narji pri nakupovanju vzamejo kmetijske zadruge in le tam, kjer teh ni popolnoma zaupanja vredni kupčevalci. Kar mora dati dežela, se bo razdelilo na okraje in občine. Vsakemu pridelovatelju se bo predpisalo, koliko mora oddati. Pri tem se ni ozirati samo na pridelek, ampak tudi na število živine in druga razpoložljiva krmila. Občine morajo skrbeti, da se določena količina dobi.

Cene za seno in slamo. Nakupne cene za seno in slamo, po katerih morajo deželni uradi za krmo plačevati, znašajo pri skednju: Seno vseh vrst: Travniško seno, otava, deteljno seno vseh vrst, mešano seno 17 K; slama: zmlačena žitna slama 10 K, za vse druge vrste žitne slame, všteti od graha in grahorja, ne pa trševina, 8 K, za fižolovino, lečno, makovo slamo itd. in trševino 6 K. Če je seno in slama stisnjena, znaša domik 1 K 60 v pri meterskem stotu. Za vožnjo sena in slame od skednja ali senišča do oddajnega mesta (stiskalnica, železniška postaja) ali do prejemnika se sme računati pri oddaljenosti do 5 kilometrov 1 K, do 10 kilometrov 1 K 70 v in pri oddaljenosti nad 10 kilometrov 2 K poplačila za meterski stot.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Raznoterosti.

Velika eksplozija na Steinfeldu pri Dunaju. (Kor. ur.) V nedeljo, 17. junija, ob pol 3. zjutraj se je zgodila pri artiljerijskem depotu Wöllersdorf pri Steinfeldu eksplozija skladišča za smodnik, ki je pozneje uničila še dva objekta. Ubitih je bilo 6 oseb. Ranjenih je bilo večinoma po drobcih stekla, kakih 300 oseb lahko in kakih 30 oseb težko. Eksplozija se ni zgodila v kaki tovarni in je že s tem izključena možnost o večjem številu ponesrečencev. Na Dunaju so bile razširjene pretirane vesti o eksploziji. Med šestimi ubitimi so tri straže. Ostali ponesrečenci so bili vsled slučajev ubiti v nekoliko oddaljenih barakah pri Stiegersdorfu in sicer dva vojaka vsled porušenja zidu in zračnega pritiska in en vojak, ki ga je ubil od daleč priletel kos razstreliva. Po eksploziji je porušenih troje skladišč, dve za smodnik in ena za ročne granate. Z vso energijo izvedene poizvedbe glede vzroka kažejo, da ni prav nobene vzroka, misliti na zločin. Najbrž je nastala eksplozija vsled samorazkrojbe zavojevanih ročnih granat v dolgem času vročine.

Pri bolečinah v želodcu in trebuhu odpravi par kapljic Fellerjevega bolečine odpravljajočega rastlinsko-esenčnega fluida z zn. „Elsa-fluid“, vzeti na sladkorju, večinoma takoj bolečine. To priznava domače sredstvo, ki pri raznih prilikah dobro služi, naj bi bilo vedno v zalogi, kar je prav lahko, ker stane 12 steklenic franko le 7 K 32 h (predvojnje cene). Pri zamašenju, počasnosti črevesja in težavah prebave vzame naj se Fellerjeve mlo odvajajoče, želodec okrepujoče Rhubarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Znane so že 20 let sem kot neškodljivo, mlo odvajajoče sredstvo, ne dovedejo do navade in je tudi žene in otroci radi jemljejo. 6 škatljic stane franko 5 K 57 h, 12 škatljic franko 10 K 7 h. Obe domači sredstvi, „Elsa-fluid“ in „Elsa-kroglice“, naroči se edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko). Mnogo čez 100.000 zahvalnih pisem. Veliko število pristašev pridobili so si tudi ostali preparati, od katerih hočemo v korist naših čitateljev še sledeče omeniti: Fellerjev mentolni črtik zoper migreno, 1 karton 1 krono; Fellerjevo zanesljivo učinkujoče sredstvo zoper kurja očesa „Elsa-turistovski obliž“ v kartonih po 1 in 2 K. „Elsa-turistovska tinktura“ 1 steklenica 2 K. (fa)

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Staro volnino

pleteno in kvačkano, kakor staro obleko, perilo, stari gumij, vse vrste cunj, suknene odpadke in stare vreče kupuje po vsem Koroškem po najvišjih cenah trgovina s starinami in pridelki „Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9, poleg „Hranilnega in posojilnega društva“. Krščanska trdka. Tudi zbirače najbolje plačujem.

Vabilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu
ima svoj

občni zbor

v četrtek, dne 28. junija 1917,
ob 1/2 11. uri dopoldne, v posojilničnih
prostorih, Pavličeva ulica 7, v Celovcu.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Vino kislo vodo

belo
in
rdeče

za brizganec
(Spritzer)
in namizno
zdravilno
slatino

razpošilja po povzetju

A. Oset, Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste stare in nove ste-
klenice, zamaške in sode.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

32. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovini
v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 26. julija 1917.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, pri kr. ogr. loterij. dohod. ravnateljstvu v Budapešti, IX., glavni colninski urad, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

6d c. kr. glavnega ravnateljstva državnih loterij
(oddelek za dobrodelne loterije).

Pridobivajte „MIRU“ novih naročnikov!

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno temno po-
barva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata
voda, ki
pordeči blede lica. Učinek je
čudovit. 1 steklenica s poštnino
vred K 245. — Povzetje 55 h več. —
Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin
„Ria-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih
očes, bradavico in trde kože v treh dneh
brez bolečin. Cena lončku z zajamčujočim
pismom K 175, 3 lončki K 450, 6 lončkov
K 750. — Na stotine zahvalnih in priznal-
nih pisem. — **Kemény, Kaschau** (Kassa),
I., poštni predal 12/301 (Ogrsko).

Pisarna dr. Janko Brejca,
odvetnika v Celovcu, sprejme takoj

= stenografinjo =

veščo slovenske in nemške stenografije in že iz-
vežbano v poslih odvetniške pisarne.
Plača po dogovoru.

Kdor še ni poskusil

nepre- **Gorenjske kose** naj piše
kosljive takoj po
njo, ker je najboljša in najbolj priljubljena vsa-
kemu kmetovalcu. Izdelana je iz samo fine srebrno-
jeklene kovine, tako, da je lahka kot pero. Kosi
tudi lahko ž njo vsaka ženska ali otrok.

Dobi se edino le v

**Prvi gorenjski razpošiljalni
Ivan Savnik, Kranj
Gorenjsko.**

Dolgost in cene **Gorenjske kose** so:

cm 50	55	60	65	70	75	80	85	90	95
pesti 5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9	9 1/2
K 3.50,	3.70,	3.90,	4.10,	4.30,	4.50,	4.70,	4.90,	5.20,	5.50

Dobe se tudi dobri **brusni kamni**, komad 1 K,
boljši K 1.50.

Zahtevajte cenik z več tisoč slikami zastoj!

Umetna gnojila

prodaja **Kmetijska zadruga Rače**
(Kranichsfeld), Štajersko.

Preskrbite se zdaj z gnojem, potem ga ne bo več.

Uradnikom

aktivnim vseh kategorij,

profesorjem

in učiteljem,

katerih neobremenjena služnina znaša naj-
manj K 2300.— na leto, dalje

penzionistom,

ki imajo vsaj K 1400.— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti
zaznambi na služnino, oziroma pokojnino
na prvem mestu in proti primernemu poroštvo
pod najugodnejšimi pogoji na 5 do 25 letno
amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Sprejmejo se tudi potniki za življenjsko
zavarovanje s stalno plačo in provizijo.

Podrobna pojasnila daje brezplačno
Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10,000.000.

Rezervni zaklad: K 1,500.000.

Prodaja srečke razredne
loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo,
Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.